

I. ZASADY OBROTU I STOSOWANIA PRODUKTÓW LECZNICZYCH WETERYNARYJNYCH

Kto utrzymuje zwierzęta gospodarskie **jest obowiązany do zapewnienia im opieki** i właściwych warunków bytowania (art. 12 ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt). Zapewnienie opieki zwierzętom obejmuje również zapewnienie opieki lekarsko-weterynaryjnej.

Zgodnie z zapisami art. 27 ust. 1. ustawy o ochronie zwierząt zabiegi lekarsko-weterynaryjne na zwierzętach są dopuszczalne dla ratowania ich życia lub zdrowia oraz dla koniecznego ograniczenia populacji i mogą być przeprowadzane **wyłącznie przez osoby uprawnione**.

Osobą uprawnioną do przeprowadzania zabiegów lekarsko-weterynaryjnych, w tym leczenia zwierząt jest lekarz weterynarii.

Antybiotyki są produktami leczniczymi weterynaryjnymi, które mogą być stosowane **tylko z przepisu i pod nadzorem lekarza weterynarii**. Lekarz weterynarii, leczący chore stado zobowiązany jest każdorazowo do pozostawienia w gospodarstwie karty leczenia zwierząt.

Hodowca potwierdza własnoręcznym podpisem przyjęcie do wiadomości zasad stosowania antybiotyku oraz zobowiązuje się do zachowania okresu karencji, od ostatniego dnia podania.

➔ **Okres karencji** - to czas jaki należy odczekać zanim pozyska się tkanki lub produkty zwierząt, którym podano leki.

Samodzielne stosowanie produktów leczniczych u zwierząt gospodarskich oraz nielegalny ich zakup

JEST KARALNY

Proszę pamiętać, że każdorazowe zastosowanie przez lekarza weterynarii produktów leczniczych powinno zakończyć się wystawieniem dokumentu potwierdzającego ten fakt. Nieudokumentowane leczenie zwierząt gospodarskich może skutkować utratą części lub całości dopłat bezpośrednich, a także utylizacją tkanek lub produktów pochodzących od nielegalnie leczonych zwierząt.

Dokument potwierdzający leczenie zwierząt w gospodarstwie powinien być przechowywany przez okres pięciu lat. Na dokumencie tym powinien znajdować się podpis rolnika oraz podpis i pieczęć lekarza weterynarii.

*Szanowni Państwo!
Żądajcie od lekarzy weterynarii leczących Wasze zwierzęta wystawiania takiego dokumentu. Jest to Państwa niezbywalne prawo i obowiązek lekarzy weterynarii leczących zwierzęta gospodarskie.*

Kolejnym ważnym dokumentem jest **łańcuch żywnościowy**. Informacje dotyczące leczenia zwierząt (w tym stosowane preparaty lecznicze, ich okres stosowania oraz okresy karencji) należy wpisywać w łańcuch żywnościowy zwierząt kierowanych do uboju.

1. Nabywanie i stosowanie u zwierząt produktów leczniczych weterynaryjnych

Na podstawie art. 68 ust. 2 ustawy *Prawo farmaceutyczne* obrót detaliczny produktami leczniczymi zakupionymi w hurtowni farmaceutycznej produktów leczniczych weterynaryjnych może być prowadzony **przez lekarza weterynarii wyłącznie w ramach działalności zakładu leczniczego dla zwierząt**.

Odpowiedzialnym za obrót jest kierownik zakładu leczniczego dla zwierząt lub lekarz przez niego wyznaczony. **Zakup produktów leczniczych weterynaryjnych przez hodowców zwierząt z innych źródeł jest nielegalny.**

Wszystkie zarejestrowane w Polsce produkty lecznicze weterynaryjne przeznaczone do stosowania u zwierząt gospodarskich oraz zwierząt, z których pozyskane tkanki lub produkty przeznaczone są do spożycia przez ludzi są dostępne jedynie z przepisu lekarza weterynarii i mogą być stosowane u zwierząt **jedynie do podawania wyłącznie przez lekarza lub pod nadzorem lekarza weterynarii**.

Tylko lekarz weterynarii po zbadaniu zwierząt i postawieniu diagnozy może zlecić właścicielowi zwierząt podawanie produktów leczniczych o kategorii dostępności wydawanych na podstawie recepty (z przepisu lekarza weterynarii), zatem każde zastosowanie leków musi odpowiadać i być zgodne co do daty, ilości oraz czasu ich używania z wystawionym przez lekarza weterynarii dokumentem.

II. Wymagania weterynaryjne dla gospodarstw

Czy gospodarstwo spełnia następujące wymagania?

Czy w gospodarstwie znajduje się:

- wydzielone miejsce do składowania środków dezynfekcyjnych, zabezpieczone przed dostępem osób niepowołanych;
- wydzielone miejsce do składowania obornika;

- **miejsce zapewniające właściwe warunki do przetrzymywania produktów leczniczych weterynaryjnych, zabezpieczone przed dostępem osób niepowołanych;**
- odzież i obuwie przeznaczone tylko do obowiązkowego użycia w gospodarstwie;
- maty dezynfekcyjne w liczbie zapewniającej zabezpieczenie wejść i wjazdów do gospodarstwa w przypadku wystąpienia zagrożenia epizootycznego;
- środki dezynfekcyjne w ilości niezbędnej do przeprowadzenia doraźnej dezynfekcji.

Czy budynki, w których utrzymywane są zwierzęta:

- są zabezpieczone przed dostępem zwierząt innych niż utrzymywane w gospodarstwie;
- są utrzymywane w czystości.

Czy przy wejściach do budynków, w których utrzymywane są zwierzęta, znajdują się tablice z napisem "Osobom nieupoważnionym wstęp wzbroniony".

III. Zasady prowadzenia ewidencji leczenia zwierząt

Zgodnie z ustawą o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt **posiadacz zwierząt gospodarskich jest obowiązany do prowadzenia ewidencji leczenia zwierząt.**

[Książka leczenia zwierząt gospodarskich - wzór](#)

Lekarz weterynarii leczący zwierzęta dokonuje wpisów w ewidencji leczenia zwierząt. Szczegółowy zakres i sposób oraz wzór zawarty jest w Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 września 2011 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia dokumentacji lekarsko-weterynaryjnej i ewidencji leczenia zwierząt oraz wzorów tej dokumentacji i ewidencji (Dz. U. Nr 224 poz. 1347 z 2011 r.) W rozporządzeniu tym czytamy m. in.:

Lekarz weterynarii prowadzi dokumentację lekarsko-weterynaryjną z wykonywanych zabiegów leczniczych i profilaktycznych oraz stosowanych produktów leczniczych i pasz leczniczych w postaci:

- papierowej książki leczenia zwierząt gospodarskich oraz zwierząt, z których pozyskane tkanki lub produkty są przeznaczone do spożycia przez ludzi;

Lekarz weterynarii po dokonaniu wpisu do książki leczenia zwierząt, oryginał strony, na której dokonał wpisu, pozostawia posiadaczowi zwierzęcia.

Ewidencję leczenia zwierząt prowadzoną przez posiadacza zwierzęcia tworzą chronologicznie ułożone oryginały stron książki leczenia zwierząt.

Zwierzęta gospodarskie - rozumie się przez to zwierzęta gospodarskie w rozumieniu przepisów o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich;

[Czytaj więcej >>>](#)

Książka leczenia zwierząt gospodarskich oraz zwierząt, z których pozyskane tkanki lub produkty są przeznaczone do spożycia przez ludzi składa się z kolejno ponumerowanych, samokopiujących się stron, przy czym każda strona jest podzielona na 4 części.

[Czytaj więcej >>>](#)

Lekarz weterynarii po dokonaniu wpisu do książki leczenia zwierząt gospodarskich oraz zwierząt, z których pozyskane tkanki lub produkty są przeznaczone do spożycia przez ludzi **oryginał strony**, na której dokonał wpisu, **pozostawia posiadaczowi zwierzęcia**.

Ewidencję leczenia zwierząt prowadzoną przez posiadacza zwierzęcia tworzą chronologicznie ułożone oryginały stron książki leczenia zwierząt.

W przypadku wydania właścicielowi zwierzęcia gospodarskiego lub innego zwierzęcia, którego tkanki lub produkty będą przeznaczone do spożycia przez ludzi, produktu leczniczego o właściwościach **anabolicznych, przeciwbakteryjnych, przeciwpasożytniczych, przeciwzapalnych, hormonalnych i psychotropowych**, właściciele tych zwierząt lub osoby za nie odpowiedzialne są zobowiązani posiadać **dokument potwierdzający nabycie, ww. leków** (część III książki leczenia zwierząt - stąd samokopiujące się strony!!!).

Lekarz weterynarii z kolei jest zobowiązany wydać taki dokument właścicielowi zwierzęcia. **Ww. dokumentację przechowuje zarówno właściciel zwierzęcia, jak i lekarz weterynarii przez 5 lat** (art. 69 ust. 3 i 4 ustawy *Prawo farmaceutyczne*).

IV. Zakazy dotyczące stosowania substancji o działaniu hormonalnym, tyreostatycznym i beta-agonistycznym

ZABRANIA SIĘ:

Przetrzymywania w gospodarstwie produktów leczniczych weterynaryjnych zawierających:

- substancje o działaniu beta-agonistycznym, które mogą być stosowane w celu przyspieszenia porodu,
- oestradiol 17 β i jego pochodne estropodobne;

Podawania zwierzętom gospodarskim:

- substancji o działaniu tyreostatycznym,
- stilbenów, pochodnych stilbenów, ich soli i estrów,
- substancji o działaniu beta-agonistycznym,
- oestradiolu 17 β i jego pochodnych estropodobnych,
- substancji o działaniu estrogenym innych niż oestradiol 17 β i jego pochodne estropodobne oraz o działaniu androgenym lub gestagenym w innym celu niż leczenie zwierząt, z zastrzeżeniem substancji o działaniu hormonalnym w rozrodzie zwierząt gospodarskich, których podawanie jest dopuszczone jedynie przez lekarza weterynarii.

Podawania zwierzętom gospodarskim lub zwierzętom dzikim utrzymywanym przez człowieka jak zwierzęta gospodarskie:

- 1) substancji o działaniu hormonalnym:
 - a) działających jako osad,
 - b) o okresie karencji dłuższym niż 15 dni,
 - c) dla których nie istnieją odczynniki lub urządzenia, stosowane w technikach analitycznych, umożliwiające wykrycie obecności pozostałości przekraczających dopuszczalne poziomy;
- 2) produktów leczniczych weterynaryjnych zawierających substancje o działaniu beta-agonistycznym o okresie karencji dłuższym niż 28 dni.

V. Sankcje karne

Za nieprzestrzeganie powyższych zasad i zakazów grożą wysokie sankcje karne.

[Czytaj więcej >>>](#)

VI Podstawy prawne

[Czytaj więcej >>>](#)

Uwaga!

Stosowanie niniejszego opracowania jako aktu prawa nie może naruszać powszechnie obowiązujących przepisów. Na sformułowania niniejszego opracowania nie należy powoływać się przy rozstrzyganiu o prawach i obowiązkach podmiotów prywatnych, gdyż nie jest dla nich wiążąca.